

Archeologia Polski, 2014, 1-2, s. 3-4

ARCHEOLOGIA

P O L S K I

PL ISSN 0003-8180
Indeks prasowy 325945
1-2/2014
Stawka VAT – 5%

LIX : 2014
Zeszyt 1-2

**INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK**

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM LIX

Zeszyt 1–2

2014

WARSZAWA
2014

T o m R e c e n z o w a n y

S k ł a d R e d a k c j i N a u k o w e j:

Redaktor: MARIA DEKÓWNA

Z-ca Redaktora: TOMASZ PUROWSKI

Członkowie Redakcji: ROMUALD SCHILD, ZOFIA SULGOSTOWSKA

S k ł a d K o m i t e t u R e d a k c y j n e g o:

JOHAN CALLMER (Lund), HANNA KÓČKA-KRENZ (Poznań),
NATALIE VENCLOVÁ (Praha)

A d r e s R e d a k c j i:

Instytut Archeologii i Etnologii PAN
00-140 Warszawa, al. Solidarności 105
tel. (0-22) 620 28 81 do 84 wewn. 138, 171
e-mail: archeologia.polski@wp.pl

K o r e k t o r:

Andrzej Jacek Tomaszewski

PL ISSN 0003-8180

© Copyright by Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Warszawa 2014

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission from the copyright owner.

D T P:

Letter Quality, ul. Brylowska 35/38, 01-216 Warszawa

D r u k:

Drukarnia Kolejowa Kraków Spółka z o.o., 32-086 Węgrzce, ul. Forteczna 20A

Nakład 350 + 30 egz., objętość 32 ark. wydawn., papier offset 90 g
Druk ukończono w marcu 2015 r.

SPIS TREŚCI

Dr hab. Zofia Sulgostowska, prof. IAE PAN (Michał Kobusiewicz)	7
Professor Zofia Sulgostowska	10
Bibliografia prac dr hab. Zofii Sulgostowskiej (opracowała Katarzyna Kerneder-Gubała)	13
Profesor Michał Kobusiewicz, poznaniak z wyboru. W siedemdziesięcioletni urodzin (Bolesław Ginter)	21
Professor Michał Kobusiewicz, a man of Poznań by choice. On his 75 th birthday ...	24
Bibliografia prac prof. dr. hab. Michała Kobusiewicza za lata 2001–2014 z uzupełnieniem za rok 2000 (opracował Przemysław Bobrowski)	26

METODY I METODOLOGIA

Richard E. Hughes, Dagmara H. Werra, The source of Late Mesolithic obsidian recovered from Rydno XIII/1959, Central Poland	31
Pochodzenie obsydianu z późnomezolitycznego stanowiska Rydno XIII/1959, środkowa Polska	45
Jerzy J. Kunicki-Goldfinger, Ian C. Freestone, Heather Gilderdale-Scott, Tim Ayers, Iain McDonald, Problematyka badań witraży średniowiecznych	47
Issues in Medieval stained glass research	76

STUDIA

Tadeusz Galiński, Obozowiska łowieckie ze schyłku preborealu w Bolkowie na Pomorzu Zachodnim	79
Hunting camps from the terminal Preboreal in Bolków (West Pomerania)	118
Witold Gumiński, Wyposażenie symboliczne w grobach łowców-zbieraczy epoki kamienia na cmentarzysku Dudka na Mazurach	121
Symbolic equipment in the graves of stone-age hunter-gatherers from Dudka in Mazuria (northeastern Poland)	183
Iwona Sobkowiak-Tabaka, Przemysław Bobrowski, Małgorzata Kurgan-Przybylska, Marek Anioła, Przejawy życia duchowego w neolicie. Antropomorficzna plastyka figuralna z Raciborza-Studziennej	187
Expressions of spirituality in the Neolithic. Antropomorphic figural arts from Racibórz-Stuzienna	206
Tomasz Boroń, Małgorzata Winiarska-Kabacińska, Analiza wyposażenia grobowego w kulturze ceramiki sznurowej na przykładzie pochówku szkieletowego z Nieborowej na Polesiu Lubelskim	209
Analysis of Corded Ware Culture grave goods based on an inhumation burial from Nieborowa site in the Lublin Polesye region	229

Ma r i a D e k ó w n a, U r s z u l a D y m a c z e w s k a , Fragment naczynia szklanego z napisem znaleziony w Odercy (Bułgaria)	231
Fragment of an inscribed glass vessel from Odärcki (Bulgaria)	265
M a c i e j S a l a m o n, Napis na fragmencie szklanego naczynia znalezione w Odercy (Bułgaria)	271
An inscription on a glass vessel fragment from Odärcki (Bulgaria)	278
R e n a t a K u c h a r c z y k, Kilka uwag o fragmencie naczynia z Odercy (Bułgaria)	279
Some remarks on glass fragment from Odärcki (Bulgaria)	284

DYSKUSJE I POLEMIKI

T a d e u s z M a l i n o w s k i, O niektórych wyrażeniach w polskim piśmiennictwie archeologicznym	285
On certain phrases used in archaeological writing in Polish	291
M a c i e j M a l i n o w s k i, Do artykułu Tadeusza Malinowskiego (2014), <i>O niektórych wyrażeniach...</i> , komentarz filologiczny	291
Philological commentary to Tadeusz Malinowski's article <i>On certain phrases...</i> (2014)	295

RECENZJE

Przeszłość społeczna. Próba konceptualizacji (J a c e k W o ź n y)	297
Leanid Kaladzinski, Uvodziny ũ archeologii (J o a n n a W a w r z e n i u k)	302
Adomas Butrimas, Donkalnio ir Spigino mezolito – neolito kapinynei. Seniausai laidojimo paminklai Lietuvoje (K a t a r z y n a K e r n e d e r - G u b a ł a)	306
Petr Novák, Die Dolche in Tschechien; Friedrich Laux, Die Dolche in Niedersachsen (J o a n n a U r b a n)	313
Lyon, Saint-Georges. Archéologie, environnement et histoire d'un espace fluvial en bord de Saône (M a c i e j T r z e c i e c k i)	321
Tajemnica grobu Mikołaja Kopernika. Dialog ekspertów (H e n r y k W. W i t a s)	330

Streszczenia w języku angielskim artykułów publikowanych na łamach „Archeologii Polski” ukazują się – począwszy od 2004 r. – w międzynarodowym czasopiśmie internetowym „The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” (CEJSH; <http://cejsh.icm.edu.pl>).

Summaries in English of articles published in “Archeologia Polski” have been published (since 2004) in the international web periodical “The Central European Journal of Social Sciences and Humanities”(CEJSH; <http://cejsh.icm.edu.pl>).

“Archeologia Polski” is regularly indexed in the International Bibliography of the Social Sciences; in IBZ – International Bibliography of Periodical Literature; IBZ – CD-ROM; IBR – International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature; IBR – CD-ROM.

OD REDAKCJI

„Archeologia Polski” jest wydawnictwem ciągłym, w którym zamieszczane są artykuły zawierające ujęcia ogólne, syntetyzujące, omawianych zagadnień. Publikujemy w nim prace z zakresu metodologii i metodyki badań archeologicznych oraz dyscyplin współpracujących z archeologią, a także studia dotyczące problematyki prehistorii oraz wczesnych dziejów ziem polskich na tle europejskim. Każdy zeszyt zawiera również dział polemik i dyskusji oraz recenzje literatury polskiej i obcej, głównie archeologicznej, lecz również prac z zakresu dyscyplin z archeologią współpracujących.

Artykuły i recenzje przekazywane do druku w „Archeologii Polski” prosimy opracowywać według zasad opublikowanych w tomie XXVIII:1983, z. 1, s. 239 i n. naszego periodyku, oraz na stronie internetowej: www.iaepan.edu.pl.

Warunki zamawiania „Archeologii Polski”

Institucje i osoby prawne mogą kierować zamówienia na adres:

**Institut Archeologii i Etnologii PAN,
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa,
numer konta w BANK PEKAO SA nr 86 1060 0076 0000 4010 3000 1995
z dopiskiem „Archeologia Polski”**

Zachęcamy do korzystania z formularza zamówień w naszej księgarni internetowej na stronie:
www.iaepan.edu.pl

Wydawnictwo wraz z rachunkiem (cena numeru plus porto) prześlemy pocztą po otrzymaniu zamówienia.

Cena tomu 59 (podwójnego: jeden wolumin) zamówionego w IAE PAN wynosi 55,00 zł.

Prenumeratę roczną przyjmują oddziały kolportażowe RUCH oraz urzędy pocztowe i listonosze.

Koszt prenumeraty tomu 60 (jeden wolumin) wynosi 55,00 zł.

Bieżące i wcześniejsze numery można nabyć lub zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) w księgarni IAE PAN, al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, adres e-mail: bookshop@iaepan.edu.pl

Subscription orders for “Archeologia Polski” available through the local press distributors or directly from

**Institute of Archaeology and Ethnology
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland**

The subscription rate is EURO 44 plus postage 5 EURO. Payment should be made by credit card, by International Money Order sent to

BANK PEKAO SA nr 84 1240 6247 1978 0000 4973 2719

or by a check made payable to

**Institut Archeologii i Etnologii PAN
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland**

We recommend using an order form available in the Institute's bookshop on our website:
www.archaeology.pl

WARUNKI PRENUMERATY „RUCH” S.A.

1. „Archeologia Polski” jest półrocznikiem; od 2015 r. będzie rocznikiem. Wpłaty na prenumeratę przyjmowane są na okres roczny.
2. Przewidywana cena prenumeraty krajowej na 2015 r. wyniesie 55,00 zł.
3. Wpłaty na prenumeratę krajową przyjmują jednostki kolportażowe „RUCH” S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora.
4. Prenumerata opłacana w złotych ze zleceniem wysyłki za granicę: informacji o warunkach prenumeraty i sposobie zamawiania udziela „RUCH” S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33; telefony (22) 532 87 31, 532 88 16, 532 88 19; infolinia 0 800 120 029; wpłaty w PLN na konto w banku PEKAO S.A. IV O/Warszawa, nr 6812 4011 0513 1111 1010 0010 4413 0494 lub w kasie Oddziału.
Dokonując wpłaty za prenumeratę w Banku czy w Urzędzie Pocztowym należy podać: nazwę firmy „RUCH” S.A., nazwę banku, numer konta, czytelny pełny adres odbiorcy za granicą, okres prenumeraty, rodzaj wysyłki (p-tą lot. czy zwykłą) oraz zamawiany tytuł. Warunkiem rozpoczęcia wysyłki prenumeraty jest dokonanie wpłaty na podane konto.
5. Prenumerata opłacana w dewizach przez odbiorcę z zagranicy: przelewem na konto w banku w USD PEKAO S.A. IV O/W-wa 54 1240 1053 1787 0000 0443 0508; w EURO PEKAO S.A. IV O/W-wa 46 1240 1053 1978 0000 0443 0511; po dokonaniu przelewu prosimy o przesłanie kserokopii polecenia przelewu z podaniem adresu i tytułu pod nr faxu +48 22 532 87 32.
Opłaty za prenumeratę można dokonać również czekiem wystawionym na firmę „RUCH S.A. OKDP” i przesłanym razem z zamówieniem listem poleconym na adres jw. Informujemy, że klienci płacący z zagranicy mogą też dokonać wpłaty na prenumeratę kartami kredytowymi VISA i MASTERCARD w Internecie <http://www.ruch.noria.pl>
6. Termin przyjmowania wpłat na prenumeratę krajową i zagraniczną na następny rok do 5.12.

For the exchange write, please, to
Instytut Archeologii i Etnologii PAN – Biblioteka
al. Solidarności 105, PL-00-140 Warszawa, Poland

Orders regarding all publications of the Institute of Archaeology and Ethnology should be addressed to the Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences, al. Solidarności 105, PL-00-140 Warszawa, Poland, tel./fax +48 22 624 01 00 (Warsaw).

We recommend using an order form available in the Institute's bookshop on our website:

www.archaeology.pl

The subscription rates for periodicals are (in EURO or equivalent):

Archeologia	19
Archaeologia Polona	22
Archeologia Polski	22 (2 fasc.) 44
Ethnologia Polona	22
Etnografia Polska	19
Fasciculi Archaeologiae Historicae	15
Kwartalnik Historii Kultury Materialnej	12 (4 fasc.) 48
Przegląd Archeologiczny	22
Sprawozdania Archeologiczne	22

plus postage 5 EURO.

Payment must be made by International Money Order sent to BANK PEKAO SA
No 84 1240 6247 1978 0000 4973 2719 or by check payable to Instytut Archeologii i Etnologii PAN,
al. Solidarności 105, PL-00140 Warszawa, Poland.